

In memoriam

Gérard Mertens (Hout Blérick, 1918 – 2018)

Gérard Mertens is na honderd jaar van ons heengegaan. Sjra – zoals ze hem in Limburg noemen – was een markant bestuurder met een groot boerenhart en een ongekennde verantwoordelijkheidszin. Vanaf zijn twintigste jaar tot aan zijn pensioen heeft hij op vele manieren de zaak gediend van boeren en tuinders en de agrarische sector in Nederland. Zijn bestuurlijke talenten bleven niet lang onopgemerkt. Nadat hij vanaf zijn twintigste al indruk maakte als voorzitter van de Rooms Katholieke Jonge Boerenstand in Limburg, werd hij kort na de oorlog voorzitter van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB). Deze positie in het Limburgse was de springplank naar een bestuurlijke carrière als boerenvoorman in Nederland. In de kwart eeuw van 1950 – 1975 was hij een spin in het web van (katholieke) landbouworganisaties, boerencoöperaties en politiek. Niemand in dat netwerk kon in die periode om Gérard Mertens heen, ook Sicco Mansholt niet.

Gérard Mertens was een no-nonsensbestuurder met vele talenten. De kracht van zijn bestuurlijk leiderschap was gefundeerd in ‘gezond boerenverstand’ gecombineerd met een diep geloof in samenwerking, overleg en dienstbaarheid. Zijn inspiratie vond hij in het katholiek sociaal denken. Dat was zo in zijn eerste functie als voorzitter van de jonge boerenstand in Limburg en dat bleef zo tot aan het eind van zijn bestuurlijke loopbaan, bijvoorbeeld als voorzitter van de Raad van Beheer van de Rabobank in 1983. In die tussenliggende periode heeft hij menig bestuurlijk huzarenstukje geleverd, waarvan de oprichting van Interpolis in 1969 en het fusieproces tot Rabobank in 1972 de meest bekende zijn. Nog belangrijker was zijn permanente gedrevenheid in de hectiek van maatschappelijke, economische en politieke ontwikkelingen in de jaren vijftig en zestig een stem te geven aan het agrarisch gezinsbedrijf. Daarom werd een boerenprotestmanifestatie in Utrecht in 1974 een persoonlijke teleurstelling; de twijfel aan zijn goede bedoelingen en realistische plannen deden hem zeer. Hij trok zich terug uit de landbouworganisaties, maar vanuit een immer sterke coöperatieve hartstocht zette hij zijn missie voort in het agrarische bedrijfsleven.

Mertens zal vooral worden herinnerd als boerenvoorman, afkomstig uit Limburg en van een katholieke signatuur. Dat is echter maar een deel van zijn biografie. Hij was als jonge man ook actief in het verzet tijdens de laatste oorlogsjaren, liet als geëngageerde katholiek van zich horen bij de benoeming van de conservatieve bisschop Gijsen in 1971 en zette zich na zijn pensioen in voor tal van instellingen op het gebied van cultuur en ziekenzorg. Al die tijd wist hij zich omringd door familie en trouwe vrienden en bleef Hout-Blerick zijn thuishaven, waar ook zijn familieboerderij de “Hoverhof” gelegen was. In 2007 verschenen zijn memoires in boekvorm (*‘Achteraf Bekeken. De memoires van C.G.A. Mertens: katholiek, boer en bestuurder in hart en nieren.’*). Hiermee was voor Gérard Mertens zijn levensverhaal echter niet af. Tot aan het eind van zijn lange leven bleef hij betrokken bij het werk waar hij lang

geleden een cruciale rol in speelde. Zonder zijn traditie en afkomst te verloochenen of in nostalgie om te zien, wist hij als ‘éminence grise’ met de tijd mee te gaan en liet hij af en toe zijn licht schijnen op de actualiteiten in de wereld van met name de LLTB en Rabobank. LLTB-voorzitter Léon Faassen hierover: ‘Het was een voorrecht en een eer hem van tijd tot tijd te mogen spreken’.

In grote dankbaarheid voor alles wat hij voor de agrarische sector en de Nederlandse samenleving heeft betekend, nemen we afscheid van Gérard Mertens. Een groot mens. Boer, bestuurder en katholiek in hart en nieren. Wij wensen zijn familie veel sterkte bij het verlies van hun vader, grootvader en overgrootvader.